

KOMMENTARER:

avseende år 1706.

I februari är Elfström beredd att resa hem, och valedicerade dessförinnan i Ljungby och prästegården. Här står valedicera för "att taga avsked av.." Han köper sig en häst av H^t Schröder i Snäckestad och gav på hand till H^t Leopold 16 daler. Leopold är just den doctor Sigfrid Leopold vi tidigare berört. Det var i sanning spänstigt av Elfström att rida denna långa väg mellan Skåne och Kongelf!! Han hade tydligen att göra i åtta dagar innan han kom fram till hemorten.

Knappt hemkommen sätter han sig ner och skriver brev till sina vänner i Lund bl.a. till en Tollsonius. Denne är Tolle Tollsonius och är son till kh. i Skee Per Tollesson, men också kusin med Tollehans Gilbertsson. Och denne senare var gift med Elfströms moster Margareta Fagerdahl. Härigenom ett släktsamband. Tolle Tollsonius gifter sig med en dotter till prosten Andreas Seth i Foss, Håby och Svarteborg. Alla dessa gestalter träffar Elfström efterhand.

Han började snart också att predika i kyrkorna i Kongelf och Ytterby, I samband härmed träffar han givetvis kyrkoherden Jacob Ratterij gift med den tidigare omnämnda Trina Holst, och som han senare skall bli ytterligare släktbunden till genom sin hustru. Vi hänvisar till släkttavlorna och lite längre ~~fram i~~ ~~texten.~~

I mars besöker han H^t Söffren Pedersson Ström i Karreby och är då i sällskap med sin morbror den inflytelserike och förmögne gymnasiebefallningsmannen Abraham Weffver på Aby. För läsarens bekvämlighet må redan här förordas att Kh. Söffren Ström varit gift med en Cecilia Jensdotter Dahl och råkar vara Elfströms moders moster. Vidare var gymnasiebefallningsmannen gift med en moster till Elfström nämligen Cicilia Fagerdahl!! Om dessa en hel del i det följande - släkttavlor, avsnittet med Elfströms härkomst etc, etc. Nu är han på väg till Aby där han en lång tid framöver skall verka som informator. Framkommen dit stöter han ihop med H^t Pastoren Nicolas Oberberg och denne är hans morbror därigenom att han var gift med en annan moster till Elfström, nämligen Christina Fagerdahl!! På Aby träffar han också sin företrädare mons^t Landtman som sålunda tidigare undervisat Abraham Weffvers barn. Vidare en gårdsfogde som var anställd hos befallningsmannen och som hette Jacob Rathe samt blev med tiden sväger med.

H^t Lars Malmin är med säkerhet komministern Lars Malmeñ i Tossene och som sedan blev komminister i Göteborg. Det bör observeras att H^t Nicolas Oberberg samtidigt var kyrkoherde i Tossene. Denne senares företrädare i ämbetet var kyrkoherden Nils Pedersson Ström, vars änka (Ström dog 1704) kyrkoherde Oberberg konserverade - d.v.s. Elfströms moster Christina Fagerdahl!!!

Vi börjar snart bli vana vid att vår gode Peter Elfström har släkt överallt i Bohuslän.

Han fortsätter som flitig brevskrivare och upprätthåller kontakten med vännerna i Skåne. Liksom till släktingarna i Kongelf, vilka vi vid detta laget är välbekanta med.

På Aby får han besök av häradshövdingen Kall, d.v.s. den Peder Kall som senare också - om jag minns rätt - uppträder som borgmästare i Marstrand. Även denna gestalt är på håll släkt med Elfström genom sina söner och döttrar. Allt som väntat och vartill vi återkommer.

Elfström gästas alltfört av många släktingar och vänner. Till Aby anländer tre bröder Tegner, nämligen Holger, Henrik och Knut. Henrik dog som student redan 1712. Om Holger vet jag inget annat än att han stod kyrkoplikt i Bro 1704. Knut slutligen var kvartersmästare. Samtliga voro skolkamrater med Elfström och söner till kyrkoherden i Bro Ove Tegner och Ingeborg Giädda. En syster till de tre bröderna var Maria Tegner som blev gift med en son till Peder Kall ovan, nämligen J. Kall. Kh Ove Tegner var i sin tur son till kyrkoherden i Tegneby Henrik Jenssen Tegner och en dotter till den gamle prosten i Kongelf Holger Ovessen. Om vi nu härtill fogar att prosten Holger Ovessen var gift med Torborg Helgesdotter, en dotter till borgmästaren i Marstrand Helge Torgeirsson, så förstås att de drager med sig "halva Bohuslän". För att ytterligare komplicera bilden må påpekas att prosten Ovessens son Nils Holgersson (kallade sig senare Arctander) hade bl.a. två döttrar, den ena gift med Claudius Torgeirsson Brun kyrkoherden i Skredsvik och den andra med Lars Jensson Dahl kyrkoherden i Morlanda. Och denne senare var Elfströms mors morbror - här har läsaren fått något att idissla!!

Ävenså får Elfström besök av sin morbror Erik Fagerdahl, så inte behövde den gode informatorn känna sig ensam.

Vi märker hans livliga korrespondans med kh Söffren Pedersson Ström i Karreby vilket sätter sina spår i anteckningarna i det att han redovisar många historiska fakta bl.a. om Gyldenlöwefejden. Vi skall i senare avsnitt påvisa kyrkoherdens ingående historikunskaper, varav Elfström kom i åtnjutande på mångehanda vis.

Ofta låter Elfström skicka med brev till omgivningen genom befälningssmannen, som reser mycket i sin tjänst. Observera att Elfström kallar sin morbror för patron.

Den Hans Ressalinus som besöker Elfström på Aby den 17 september är komministern i Bro, som lär ha varit en språkkunnig person, som flytande behärskade grekiska, hebreiska och latin t.o.m. på vers. Han lystrade till namnet Hans Refsal och synes ha varit från Räfsal på Tjörn.

Vi noterar att Elfström fick hedersuppdraget att gravsätta sahl Paul Nöring

den gamle f.d. kyrkoherden i Morlanda. Härtill önskad på skriftlig begäran av sonen Jacob Nöring. Det troliga är att Elfströmsgode vän och skolkamrat Petrus Bundi också vidtalat honom. Bundi var gift med den avlidnes dotter Cecilia Nöring. Observera att den berömde prosten Fredrik Bagge i Marstrand höll likpredikan. Peter Bundi återfinns vi som rektor i Uddevalla 1708 och avancerande till kh i Morlanda 1710, prost 1729 och därefter kyrkoherde i Uddevalla.

Nu har han också taget upp brevkontakt med sin skolkamrat Peder Söffrensson Ström, som var son till kh i Karreby Söffren Pedersson Ström och blev komminister i Solberga.

Trots att Elfström inte var prästvigd adjungerar han som predikant i flera kyrkor, såsom Tossene och Askum. Han prästvigdes så sent som 1711 och då till adjunkt i Tanum. Sålunda var han informator i över fem år och har under denna tid lärt känna familjen ingående, varom hans framtida livliga kontakter med dess medlemmar vittnar.